

A'

CSÀSZÁRI ÉS KIRÁLYIFELSEG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 9.

Költ Bétsben, B. Alsószony Havának (Januáriusnak)
29-dik napján 1802-dik Esztendőben.

B é t s.

Mgos Losontzi Gyürki István Udv. Tanácsos és Referendárius Ö Ngát Torna Vgyének eddig volt Administrátorát, ugyan azon Nemes Vgyének Fő Ispánnnyává, Horváth 'Sigmund Udvari Consiliarius Urat pedig Békés Vármegyei Fő-Ispánnnyá méltóztatott tenni Felséges Urunk,

N é m é t O r s z á g.

Hamburgból Jan. 12-dikén. A' múlt esztendőben, a' mint erről Hírmondónkban mi is emlékeztünk; a' mi napunk körül ismét egy új

K.

bujdosó tsillagot (planétát) találtak fel a' tsillagvizsgálók. Ezen esztendőnek első napján ismét reá talált erre Brémai Doktor Olbers, minekutánna, egynehány hónapok óta hijában fáradoztak annak keresésében az Astronómusok. Most tehát jól meg jegyezte Olbers Doktor annak mind fekvését vagy is állását a' több szomszédtsillagokkal egygyütt, mind mozgását. A' tizenkét égi jelek között éppen a' szüz jelben állott ez a' planét. Januárus első napján, 's tsak négy nap múlva lehetett észre venni, hogy tovább mozdult helyéből, annyiforma távolyságra, mint a' megtölt hold szélessége. Reménylik tehát, hogy fel lehet vetni, nem sokára, hány esztendő alatt fordul egygyet ez a' tsillag a' nap körül. A' nagyságára nézve ez a' planéta a' kilentzedik nagyságú tsillagok közzé tartozik.

Berlinből Jan. 12 dikén. Egy falusi juhászok esztendők óta esmeretessé lett arról, hogy az ő nyájjabeli juhoknak, igen finom tapintású szőrök szokott lenni, és a' több ugyan azon falu határában legelő juhok koránt sem közelítettek szőrökre nézve az ő juhaihoz; de soha sem tanulhatták ki a' több juhászok és juhosgazdák, hogy miben álljon azon derék juhásznak mestersége. Az ő híre Berlinbe is el menvén igen szép jutalmat nyert a' gondos juhász a' gazdaságra ügyelő tudós társaságtól ritka szorgalmatosságáért, 's reménylik, hogy a' mit eddig senkinek se jelentett, ez által kivehetik belőlle. Azt jegyették meg ezen juhászról a' falubeli értelmesebb emberek, hogy juhait többnyire a' völgyekben árnyékos helyeken

izokta legeltetni, 's az erdők allyán, a' hol tudniillik gvenge a' fű, 's a' torsos helyekre éppen nem eresztette őket. — A' Pruzsziái Király kinyerte a' Madritti Udvartól, hogy 1000 darab Spanyol Országgi juhokat hajtathasson ki onnan Pruzsziába, hogy ez által a' sejem szőrű jnhokat el-szaporíttathassa Országában. Ezeknek valamely része a' fellyebb nevezett híres juhász gondviselése alá fog adatni.

Második Fridrik néhai Pruzsziái Királynak munkáiban, egy helyen nyilván előfordúl az a' jegyzés, hogy ha Frantzia Ország Német Országgal hadba fog keveredni, nem nyugszik amaz addig, míg az azután kötendő békekességben a' Rajnát nem teheti Országának határává.

Olasz Ország.

Rómából Jan. 3-dikán. Az Ő Szge rendeléséből, ezután tsak jó arany és jó ezüst pénz 's kevés réz pénz lesz forgásba a' Római Státusban, az ezüstözött rézpénzek pedig, mellyek az el múlt háborús esztendőkbén igen elszaporodtak tsak nem egész Olasz Országban, mivel a' kereskedésnek nagy akadályára vagynak, mind bezédettnek. — A' Pápa Ő Szge, egynehány, tudományokról esmeretes Theologusokból álló Gyűlést tartat itten, a' kikre reá bízta, hogy azokokat megfontolván, mellyeket az olyan Püspökök hordanak elő magok méntségére, kik a' Pápa Ő Szge hozzájuk küldött Brévéje értelmé szerint nem akarnak Püspökségekről le mondani; terjeszszék azokat Ő Szge eleibe. Különösen Izkövekre kötötte Pápa Ő Szge a' Gyűlés tagjainak,

hogy a' dolog megítélésében minden részre hajlás nélkül az igazság légyen vézer fonalok. — Sok nehézségek adják elő lassan lassan magokat, melyek miatt a' Fr. Respublikával kötött Concor-dat-nak némelly tzikkelyeit bétölteni nem lehet.

Majlandból Jan. 8 dikán. Marsíliából írják, hogy Generális Menou, ki töltvén a' Tou-loni ki kötőhelyben a' veszteglő napokat, (Con-tumátiát) útnak indúlt be felé Frantzia Országba, számos afzszonyokat és tselédeket vévén magá-val. A' Hitvese, a' közönséges helyeken, mindenütt bé fedett ortzával jelenik meg, a' Török Afzszonyok szokása szerént. — A' Gantheaume Admirális hajós serege induló félben van, a' mint gyanítják, Sz. Domingó felé.

Nápolyból Dec. 25. dikén. A' Fő Konzul meg-kérte, az itt lévő Frantzia Követ által a' Korona örökös Hertzeget, hogy botsataná el Párisba Pesiello igen híres Muzsikust, és úgy nevezett muzsika darabok (nóták) készítőjét, hogy ez által készíttessen a' közönséges és vég-békesség nem sokára tartandó innepére énekeket és más muzsikai darabokat. A' Korona örökös-e magához hívatván Pesillót, arra intette hogy haladék nélkül Párisba utazzon.

Frantzia Ország.

Páris Jan. 13. dikán. A' Hadi dolgokra ügyelő Minister, Generális Belliárdnak, a' ki a' nap-keleti ármádiának egy ofztályát igazgatta volt Kairóban, következő értelmű levelet küldött: Polgár Generális! Meg emlékezet a' Kormányfőék

a' kegyelmed különös hadi szolgálatiról, és be-
tsülli, a' kegyelmed igyekezeteit, mellyeket a'
Napkeleti Ármádia utolsó táborozásakor, ki mu-
tatott. A' Fő Konzul, a' kegyelmed eránt való
jó indulatját azzal bizonyítja meg, hogy a' 24-
dik katonai osztály igazgatását kegyelmedre bíz-
za. — Berthier.

Az el múlt nyáron Amiens és Abeville kö-
zött egy Tronchoy nevű falu mellett, igen gaz-
dag kintsre talált valamelly szegény ember törté-
netből, mellynek betse igen nagy. Ez a' kints,
öt ezer darab arany pénzből áll; a' melly tökél-
letes gyűjteménnyre vólt valaha 's lehet ma is,
a' régi Római Császárok által veretett arany pén-
zeknek, és ki tetszik belöle most is, hogy kü-
lönös szorgalmatossággal válogattattak öszsze egy
ilyen Gyűjteménnyre nézve, valamelly gazdag
Római ember vagy Frantzia által, a' mint látszik
a' Kristus születése után mintegy 216 esztendő-
vel. A' talált kintsnek belső betse könnyen meg-
ér ötven ezer forintot. Meg-válik mit fog a' Fr.
Kormányshék a' találónak erette rendelni.

Lyon Jan 3-dikán. Decembernek 27-dik és
28-dik napjain ide érkezett Petiet Majlandban
tartózkodó Frantzia Minister, és Talleyrand
a' külső dolgokra ügyelő igen híres Első Minis-
ter. Amaz Majlandból jött ide, ez pedig Páris-
ból, a' kinek erősen ágyúztak meg-érkezésére.
December' 29-dikén tiszteletére mentek Talley-
rand-nak az ide érkezett sok száz Cisalpiniai De-
putátusok, a' kiket midőn leg elsőben meg akart
vendégelni Talleyrand, nagyon meg-gátolta kö-

zönséges örömeket a' Majlandi Érsek, Visconti Úrnak hirtelen történt halála. Mert hogy a' gazdag ebédnek ültek, 's az Érsek a' pohara felé nyúlt, hogy vizet igyon, 's a' mellette ülő Talleyrand első Minister, (Maga is Püspök volt a' Frantzia Revolutzió előtt) meg akarván előzni az Érseket, maga akarta kezébe adni a' poharat, abban a' szempillantásban oda lett az Érsek, az ábrázatjának minden leg kissebb változása nélkül, a' mellyből talám valamelly belső baját észre lehetett volna venni. A' híres Moscatti, ki Bonapárta Orvossa volt, míg ez Mediolánumban tartózkodott, 's akkor azt vitatta, hogy az embereknek inkább négy mint két lábon kellene járni; tüstént az Érsekhez ugrott, de már semmit se segíthetett rajta. Mindazonáltal a' Ravennai Érsek, Codronchi Úr, reá adhatta az Absolutiót, és az utolsó áldást. Jóllehetgő esztendő volt a' nagy érdemű Érsek, még is egészségben kereftül tudott azokon az irtóztató havasokon jönni, a' mellyek el választják Olasz Országot Frantzia Országtól. Ott mint tudva vagyon szekeren tellyeséggel nem járhat az ember, különösen a' Cenis-i havasokon, a' hol a' hintókat széljel szedik, a' kerekeket, 's a' hintó minden egyéb részeit öszvérekre rakják, úgy viszik egynehány mértföldnyire, a' hol t. i. megént öszsze rakhatják. Minnyájunknak szívére hatott ez a' véletlen történet.

Ma, következő értelmű Tudósítás jött itt ki Petiet Fr. Minister Neve alatt: Hogy a' Cisalpiniai Republikának Constitutziója elkészül.

jön, szükség, hogy az ide gyűlt Deputátusok, vagy az úgy nevezett Consulta Straordinaria, öt szakaszokra oszoljanak, azon ötféle Fejedelmek birtokai szerént, a' melyekből felállott a' Cisalpiniai Respubliká; úgymint, a' melly Tartományok ez előtt az Austriai Házhhoz tartoztak, azoknak Követei egygyütt tanátskozzanak, Melzi (ez előtt Hertzegi és Grófi Familia vólt) Deputátus elől-ülése alatt: a' mellyék a' Pápa birtokaihoz (Stato Ecclesiastico) vagy a' néhai Velentzei Respublikához, vagy a' Modénai (Mutinai) Hertzeghez, vagy végre Pedemontziumhoz, a' Szárdiniai Király birtokaihoz tartoztak, azoknak követei is különös szobákban tanátskozzanak, míg má, ha majd munkájokkal készen lesznek, közönséges gyűléseket tarthatnának, a' mellyekben meg-hányhatják vehetik a' Constitutiójoknak tikkelyeit.

Lyonból Jan. 9-dikén. Genrális Duhén, ilyen rendelést tett a' katonaság között a' Fő Konzulnak illendően leendő fogadására nézve. Hogy a' gyalogság, a' Lyonba vivő út széleken álljon sorba, a' lovasság pedig mennyen ki elébe fél mértföldnyire, és ott meg várván kísérje bé a' szállásáig ezzel a' rendel: a' Nemzeti testörző lovas sereg közzül mennyenek elől százan; azután a' Murát Generális testörzői, a' 15-dik dragonyos regiment, az első Konzul lovas testörzői, jobbfelől és balfelől az ajtón állók; utól pedig mennyen a' 20-dik regimentbeli lovasság. Nyóltz ágyúval adnak jelt a' Fő Konzul meg érkezésekor; a' városba való bé menetelekor 25 ágyút, utóljára pedig egyfzerre 80-ant sűtnek el.

Lyonnól Jan. 11-dikén. Mai nap estvéli kilentz óra tájban érkezett meg a' Fő Konzul városunkba. Egy órányira járó földre Lyontól eleibe mentek Bonapárténak, 's ott várakoztak reá minden ide való tanátsbeli személyek, 150 Lyoni ifjak egyforma setétkék ruhában öltözve lóháton, az itt lévő katonaság; a' déli Departementek Praefektusai; a' Cisálpinai Deputátusoknak egy része; a' külső és belső dolgokra ügyelő Ministerek, 's teméntelen sokaság. Midőn megérkezett, ez az egész sokaság örömkialtásokkal fogadta őtet: az útja szerentsés volt, 's mindenütt tellyes mértékben tapasztalta a' lakosoknak személye eránt viseltető buzgó hajlandóságokat. Sokan a' Lyoni lakosok közzül 48 órákig várták a' Fő Konzult, a' várostól egy órányira; olly szív szakadva kívánták az ő elérékezését és látását.

(Magános levelekből olvassuk, hogy a' Cisálpinai Deputátusok meg kérték Bonapárte Fő Konzult, hogy Bonapárte Jósef, vagy Lucían Testvéreit válaftzassák Respublikájok Első Konzulának; de reá nem állott: azért magok közzül válaftzottak Első Konzult, még pedig Melzi polgárt, ki ez előtt Gróf volt).

Spanyol Ország.

Madridból Dec. 18-dikén. A' Frantzia Respublikának új Követje Sz. Cyr a' múlt hónap végén mutatta bé követségi hitelező levelét a' Királynak. Már ez előtt Bonapárte Lucían ekként butszúzott el a' Királytól.

„Felséges Király! Tudva volt előttem, mi-
 dőn Spanyol Országba jöttem, hogy Nagy Ki-
 rály előtt fogok meg-jelenni: de itt múltván sze-
 rentsem volt tapasztalni azt is, hogy IV-dik Ká-
 roly ezen tulajdonságán kívül, a' jóságnak és az
 igazság szeretetének leg nagyobb graditsát tette
 magának tulajdonává. Mint leg jobb Fejede-
 lem, senki se tarthat olly méltán számot alatta
 való népének hívségére, mint Felséged; mint
 leg igazságosabb Fejedelem pedig, senki sem ér-
 demesebb a' Frantzia Nemzetnek szövetségére
 és annak Fő Konzuljának barátságára, Felséged-
 nél. A' mi engemet illet, semmi se törölheti
 ki háláadó emlékezetemből azt a' kegyes indúla-
 tot, a' mellyet, Felséged személyem eránt nyil-
 ván ki-mutatván, sok ízben szerentsém volt ta-
 pasztni“

A' Királynétől ekként vett bútsín Bon a-
 párté Lucián.

„Felséges Királyné! Bé-nyujottam Felséged
 nemes lelkű Férjének azon levelet, melly által ha-
 zámba viszsa hivattatom, 's viszsa is térek fa-
 miliámnak karjai közzé. Indulófélben vagyok
 már, de elfogódott szívvel a' Felséged eránt vi-
 seltető buzgó tisztelettől, sőt ezen szempillan-
 tásban, mellyben Felséged személyéhez szeren-
 tsém vagyok, elfelejtem azon boldog órákat is,
 mellyek a' leg tisztább gyönyörűséggel ketsegtet-
 nek kedveseim kebelében. Mélyen szívembe
 hatottak azok a' kegyes tekintetek, mellyekre Fel-
 séged személyemet és leányomat méltóztatta. Fo-
 gadja el Felséged személye eránt azon tiszta haj-

landóságomat, mellyel eránta való mély tisztelből hódolni kényszerítettem; 's hogy rövideden minden buzgó érzésemet kifejezzem: Ha Frantzi: nem volnék, kívánnék a' Felsőged jobbagya lenni."

Anglia.

London Jan. 8 dikán. A' Times nevezetű újság írja, hogy Sz. Domingóban re tenetes pártütés támadt volt. Nevezetesen a' Feketéknek egy része Flarill nevezetű ember vezérlése alatt, Toussaint ellen fel költ, hogy ötet minden hatalmától megfoszsa. Hanem a' mint egy, Octóber 30 dikán költ levél írja, ezek között a' pártosok között 15 százat részszerént a' vízbe fojtogattak, részszerént agyon lövődöztek. Elfogták a' vezéreket is, a' kit a' mint a' híre van fel fogtak kontzolni. — Egy Antigon-ból jött levélből olvassuk, hogy a' izomféd szigetekben, u. m. Martinique, Sz. Lucie, Dominique, Sz. Tamás és Sz. Márton szigeteiben, a' hideglelés nagy pufztítást tett. Dominique szigetében, egy hónap alatt, 16 Tiszt, és 195 köz katona holt meg a' 28 dik regementből. Magok között is, szinte annyin leíznak ennek a' veszedelmes nyavalyának áldozatává, mint az idegenek között.

Dánia.

Koppenhágából Jan. 9 dikén. A' tudományoknak a' szép mesterségeknek és a' kereskedésnek igen nagy kedvellője lévén a' Korona örö-

köse; mivel ezen háromnak virágzásától függ az Országok boldogsága, mindeneket a' leg buzgóbb igyekezet lelkesít, kik jövődö Fejedelmünknek a' tudományok a' mesterségek és a' kereskedés elősegéllésére tett szép intézeteit látják, hogy nemes tzieljának elérésére eszközök lehessenek. A' falusi oskolák jobb lábura való állítása, az azokban eddig szokásban vólt nyomorúlt tanítás-módjának megjobbítása, 's e' végre alkalmas tanítók kézzittetése leg első gondja az örökös Hertzegnek. Valóban szomorító dolog log is az, hogy eddig a' mi falusi Oskoláinkban többnyire olyan dolgokat tanúttatnak a' szegény gyermekekkel, mellyeknek a' közönséges életben tsak azok vették közülök valami hasznát, kik a' tudományok mellett maradtak: úgy hogy igen gyakran még esett, hogy egy két gyermek kedvéért, kiket szülek, még a' böltsöben papnak szántak, küszködött az egész Oskolabeli tanuló ifjúság a' Rudimentában a' Pyrites-sel 's az Epitome-vel, egész a' Cornuig, 's azzal hagyták többnyire oda az Oskolát; a' mit ezen kívül tanúttak, az is holmi eleibe adott, 's értelmeket felyül haladó Vallásbeli kérdések és feleletekben állott; de az egygyügyü szülek megelégedtek azzal, ha a' közönséges Próbátételekben (Examenekben) gyorsan pergették fiaik a' könyv nélkül jól megtanútt feleleteket. Illyen állapotban vóltak eddig nálunk a' falusi Oskolák! — Fel számláltattván legközelebb ezen város lakosi, mindözfize a' Zsidókkal egygyütt 89,910 lélekre megy azoknak száma.

Török Ország.

Konstántzinápoly Növ. 25-dikén. Újra három tüzi játékot tsináltak itten, azon való örömmek ki jelentésére, hogy Égyiptom a' Frantziák kezéből ki ízabadúlt. Jelen volt ezek közül egygyiken maga a' Nagy Úr is, és ezzel az alkalmatossággal gazdagon meg vendégelvén az idegen Ministereket, mindeniknek Sált, az az, hofszú kendő forma, nyakba való kezkenőket, 's más gazdag matériákat ajándékozott. Ott volt ezek között Lord Elgin is. Azt a' hajót, mellyen ez a' Minister el fog menni feleségestől Égyiptomba, igen gazdag házi eszközökkel rakatta meg a' Porta a' maga költségén. — Azoknak a' Beyeknek nagyobb része, kik a' Frantziák Égyiptomba való bé menetelek előtt Égyiptomot bírták, ellene szegezte magát annak az új rendelkezésnek, mellyet bé akart a' Porta Égyiptomba vinni, és egybe akarta magát kaptsolni, a' Nagy Vezér táborában lévő Mamelukokkal. Ki tudóván a' dolog, a' pártos Beyeket áristomba rakták. A' Kairóiak közzül egy el szökött; Alexándriában pedig, nem akarván a' Mamelukok meg engedni, hogy pártos fejeiket a' Kapitán Basa katonái el fogdossák, a' zürzavarban hét Beyt megöltek; kettő el szaladt, kiket Anglus Generális Hutchinson a' maga pártfogása alá vett, azt kívánván egyfersmind a' Kapitán Basától, hogy a' még fogságban lévő többi Beyeket is botsással szabadon. És azt mondják, hogy e' volna az oka, a' Lord Elgin Égyiptomba való menetelése.

nek, hogy t. i. Hutchinson és a' Kapitán Basa között támadott egyetlenséget el igazítsa, és a' fogoly Beyeket ki szabadítsa. — Frantzia Polgár Sebastiani meg érkezett ide Párisból, hozván magával a' békesség előljáró tikkelyeinek meg erősítettését, mellyeket a' Porta is, a' maga részéről már helybe hagyott.

Elegyes Levelek.

Petersburg Dec. 26 dikán. A' mi Kormány-székünk egy olyan plánomot készített, melly szerint Anglia és Frantzia Ország, tartoznak meg esmerni a' Máltai Rendnek neutralitássát és függetlenségét; és a' Nápolyi Király, mind addig egy katonai őrző sereget fog Máltában tartani, valamig azt a' szigetet, a' Rend, a' maga birtokába által nem veszi. Anglia már mellé is állott ennek a' plánumnak. — Ennek a' hónapnak 24 dikén, úgymint a' Fejedelem születése napján, igen fényes pompát tartott az Udvar. Néhai 1. ső Pál Császár hitves társa is meg jelent azon, a' ki már rég ólta nem mutatta vólt magát. — A' Császár, sokakat botsáttatott azok közzül szabadon, a' kik Sibériába vóltak küldve fogságba.

A' Moskaui Érsek Platon, a' ki az új Császár koronázása alkalmatosságával, azt a' gyönyörű Beszédet tartotta a' Császárhoz, a' melyet mi Hírmondónkban közlöttünk Erd. Olvasóinkkal, most éppen 105 elztendő ember. Annyival szivre hatóbb lehetett tehát az a' fontos igasságokkal tellyes beszéd, egy illy nagy tapasztalású tífzes öregnek szájából.

Hágából Jan. 7. December utolsó napjaiban, a' tenger képtelen hánykodása annyira meg rongálta a' tengerpartjai mellett lévő sok réttü töltéseinket, hogy 28 dákban csak ugyan által is rontotta azt mint egy 80 ölnyi hozzászágra. A' ki ezen Országot csak kevésbé esmér is, mindjárt által fogja látni, melly ifzonyú veszedelemben feroz ez ilyenkor. Sok ezer lakosok, minden erejeket feláldozva dolgoztak a' több kereszttől kasul fekvő töltések 's gátokon, külömben, talám ismét az a' nagy szerentsétlenség ért volna bennünket, a' melly 1421-ben, midőn éppen azon a' tájjon a' hol most, kereszttől rontván a' tenger töltésinket 72 fakukat nyelt el a' víz, minden lakosival egygyütt. Ettől a' szerentsélelenségtől most annál inkább félhetünk, mivel a' revolutzió alatt, kéntelenek vótunk az eztenként eddig szokásban vólt töltések erősítését elmúlafztani.

Folytatása Morier Tudósításainak a' Török armádia Egyiptomban viselt dolgaíró.

Azt beszéli Morier, hogy ő a' Török táborhoz érvén, setét éjféli ment azon kereszttől, és senki meg nem szólította őtet, csak egy emberrel sem akadt öszíze; és csak a' sátorokról, a' lovokról, tevékről, és a' szamarakról vette észre, hogy ott emberek vágynak; úgy hogy, ha ő kém, vagy gyűjogató lett volna, nem félhetett volna tőle, hogy valaki rajta éri tselekedetén. Sokan látják ezt a' nagy hibát a' Törökök közzül is, de jobbítást rajta nem tehet-

nek, mivel így egyfzersmind a' Török vallást is változtatni kellene. Azt hiszik ők nevezetesen, hogy egy változhatatlan végezés a' hadakozó seregnek jövődjő állapotját előre meghatározza; és ez az oka, hogy bátorságban való lehetések eránt, semmi rendelést nem tesznek, és hogy a' katonaság egészségéről semmit sem gondoskodnak. Ha valahol meg telepednek, és minden nap útni nem kell, soha sem változtatják a' tábor fekvését, ha mindjárt sok hónapokig kell is egy helyben maradni; a' mellyből osztán a' lesz, hogy az öfzszegyült csúnyaságtól, az el hullott lovaknak, tevéknek 's a' t. dögleletes 's más gözölgésektől, meg büfzhödött levegő, veszedelmes rothasztó hidegleléseket okoz; és jaj annak a' szerentséllennek, a' kibe itt a' nyavalya belé kap, mert tsak egyedül a' természet segíthet meggyógyulásán, nem lévén körülötte senki, a' ki tsak valamit is értene az orvoslás mesterségéhez.

Soha sem tetszik ki világosabban a' Török ármádia gyengesége, mint mikor útnban van. Az elindulás előtt való estve, egy arra rendeltetett ember ki kiáltja, hogy másnap hány órakor kell útnak indulni. A' ki kiáltott parantsolat ilyen szokott lenni: „Hólnap tíz órányi járó földet kell elmennek a' Nílusig: a' kinek kedve tartja, most mingyárt el indulhat.“ Ekkor osztán a' kinek tetszik, mindjárt indulhat: többnyire a' társzekerek indulnak el, minden katonai örizet nélkül, 's egygyik sebesebben, a' másik lassabban megyen, a' mint neki tetszik. Azután a' gyalog

katonaság, lovasok, az ágyúk, 's minden ember útnak indul, mind egyszerre, egymással öfsze-zavarodva, úgy hogy első tekintettel, valahová ki-költöző sokasságnak gondolná az ember őket. Sokan elmaradznak a' seregtől, 's ezek azután lopnak 's rabolnak úton és út-félen. Nehéz szorosan meg határozni a' Török ármádi számát, részszerént azért, mivel számtalan sokan vagynak olyanok benne, a' kik nem katonák, hanem külömbkülömbféle okból vagynak ott, és nehéz őket a' rendes katonaságtól megkülömböztetni; részszerént azért, mivel a' főbb Tisztek, több embert adnak fel, mint a' mennyit valóság-gal visznek magokkal a' hadba, hogy azoknak is a' zsoldját ő magok húzassák el. Annak az ármádiának, mellynél Morier vólt, 80,000 emberből kellett vólna állani, de annak, fele is korhelekből állott. Tsupán a' Nagy Vezér táborára, melly az őtet kísérőiből, és Ministereiből állott 10,000 emberre ment. Tsak egy író Deáknak is két sátora vólt: mert már e' mellé mindjárt inas, fegyver-hordozó, lovász, szakáts, 's egy olyan ember kellett, ki a' sátorát fel állítsa, 's öfsze szedje; kellett lovainak, és tevéinek is lenni. Hát még a' sok Státus-Ministerek hányad magokkal lehetnek?

Végezete a' jövő postán küldendő egy árkus ToIdalékban következik.